Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

Ziarul apare de la 1 mai 1924 | SIMBATA, 14 MARTIE 1992 | NR. 37 (17907) | PREȚUL 1 rub.

Întrevedere cu generalul Tuohami Al-Tahmy

După cum s-a comunicat anterior, la 11 martie dl Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, a avut o nouă întrevedere cu generalul Tuohami Al-Tahmy, ambasador al Parlamentului Mondial pentru Securitate și Pace în Republica Moldova și țările din estul Europei, la care au mai participat dl Alexandru Mosanu, Președintele Parlamentului, dl Valeriu Muravschi, Primul-Ministru al Moldovei, precum și doamna Jaqueline Rivebon, membră a grupului de lucru din partea Parlamentului Mondial pentru Securitate și Pace.

În cadrul întrevederii s-a făcut un schimb de păreri privitor la evoluțiile din partea stîngă a Nistrului și la eforturile ce urmează să fie depuse pentru a lichida focarul tensiunilor provocate de separatiști.

Dl Touhami Al-Tahmy l-a anunțat pe cei prezenți că a expediat scrisori pe adresa d-nilor Boutros Ghali, secretarul general al O.N.U., George Bush, Președintele S.U.A., François Mitterand, Președintele Franței, Președintelui Parlamentului Mondial pentru Securitate și Pace, în care arată adevărata stare de lucruri în stînga Nistrului și în care le solicită să sprijine rugămintea Moldovei de a trimite observatori ai O.N.U. în zona conflictului.

În timpul întrevederii au mai fost abordate chestiuni vizînd formalitățile de aderare la Parlamentul Mondial pentru Securitate și Pace, asupra cărora reprezentanții parlamentarilor urmează să facă precizările necesare, transmite Moldova-pres, citînd Serviciul de presă al Președintelui Republicii Moldova.

În dialog direct cu telespectatorii

În seara zilei de 11 martie dl V. Muravschi, Primul-Ministru al Republicii Moldova, a participat la o emisiune televizată, în cadrul căreia a vorbit despre problemele stringente privind promovarea reformelor economice și a răspuns la numeroase întrebări ale telespectatorilor, îndemnîndu-i pe toți cetățenii republicii să-și aducă obolul la ieșirea împreună din impas.

Este insuficient doar a susține moral

Barem o susținere morală au hotărît să le acorde colegilor de la Universitatea Pedagogică din Tiraspol corpul profesoral și studențesc al facultății de matematică și cibernetică a Universității de Stat din Moldova. În cadrul unei adunări, la care au fost prezenți și profesori, studenți de la alte facultăți, cei care au luat cuvîntul au menționat că este insuficient numai să fie demascate prin vorbe acțiunile întreprinse de gardiști și cazaci în zona Transnistriei. Dacă nu vor fi întreprinse acțiuni concrete de către Parlament, Guvern invazia și fărădelegile nepoftiților vor continua și ziua de mîine pentru Transnistria, pentru întreaga Moldovă poate deveni fatală.

Exemplele aduse de cei trei reprezentanți ai instituției tiraspolene, invitați la această adunare, constituiau o mărturie elocventă că ni s-a furat într-adevăr pămîntul. Nu ni se va ierta în vecii vecilor încetineala, îngăduința, lolalitatea de care se dă dovadă acum față de tot ce se întîmplă la Tighina și dincolo de Nistru.

Cor. «M.S.».

Încorporarea în armata națională

CHIȘINAU. (Moldova-pres). Într-o alocuțiune difuzată de Radioul Național ministrul apărării al Republicii Moldova, generalul-locotenent Ion Costaș și-a exprimat nemulțumirea față de modul de aplicare în republică a legii «Cu privire la serviciul alternativ». Dl Ion Costaș a subliniat că actul legislativ respectiv dă dreptul recruților să eludeze serviciul militar, declarîndu-se credincioși sau pacifiști. El a mai menționat că pînă la 1 martie 1992 au depus cereri de încorporare în serviciul alternativ mai bine de jumătate de tineri din contingentul din primăvara curentă. Ministrul a opinat că satisfacerea unor astfel de cereri nu va contribui la crearea armatei naționale.

Reuniune europeană la Chișinău

În baza unei dispoziții a Guvernului Republicii Moldova, Ministerul Tineretului, Sportului și Turismului urmează să organizeze în orașul Chișinău, la baza de odihnă Holercani în prima decadă a lunii iunie curent, Reuniunea europeană a reprezentanților organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale și a mișcărilor de tineret sub genericul «Actualitatea social-politică din Europa și perspectiva de colaborare a tineretului».

Scopul acțiunii preconizate îl constituie dezvoltarea relațiilor dintre tineretul din Republica Moldova cu cel din alte țări, coordonarea activității desfășurate de organizațiile statale și nestatale de tineret din țările din Europa, stabilirea legăturilor de colaborare dintre tinerii politologi din Republica Moldova și de peste hotare.

Specialiști ai F.M.I. în Moldova

În ziua de 11 martie în Moldova a sosit un grup de specialiști ai Fondului Monetar Internațional. În interviul acordat corespondentului Agenției Moldova-pres», conducătorul delegației, dl Frederik Ril. a arătat că scopul acestei vizite îl constituie documentarea asupra mersului reformelor economice și acordarea de asistență conducerii republicii în înfăptuirea lor, în crearea de noi structuri economice, în perfecționarea sistemului fiscal și formării prețurilor.

Aceste probleme s-au aflat în centrul atenției în cadrul întrevederii din aceeași zi cu ministrul economiei naționale și finanțelor, dl Constantin Tampiza.

SEZONUL AGRICOL-92

Suport al belșugului

Chiar și în cei mai favorabili ani roada de fructe în livezile republicii diferă, tot așa precum și calitatea producției, diferite fiind hărnicia, priceperea și măiestria celor antrenați în ramură. Lucrul acesta îl cunosc bine și pomicultorii din Trinca. Deși livada din partea locului ocupă numai 150 hectare din întreaga moșie, dintre care 110 hectare — pe rod, livădarii o îngrijesc exemplar. Pînă în prezent aici s-a efectuat curățitul pomilor pe aproape 100 hectare. De ani de zile își aplică cu dragoste forțele încercații pomicultori Gheorghe Bobu, Vasile Petrovici, Ion Gherghelegiu, Casian Gudumac și alții.

O bogată experiență au acumulat în acest sens și vecinii lor din Tîrnova. La îngrijirea celor 250 hectare de meri, peri, vișini, cireși, pruni etc. activează două brigăzi. Aceeași tensiune și aceleași tendințe ca și la Trinca — ritmul și calitatea. Excepție e doar faptul că în colhozul «S. Lazo» calitatea muncii echipelor de curățitori este verificată și apreciată după sistemul de 5 puncte de către o comisie specială din specialiști și meșteri iscusiți. Zilele trecute, făcînd unele bilanțuri, comisia respectivă a constatat fără echivoc că pe cele 160 hectare, unde prima fază a procesului tehnologic a fost încheiată, lucrarea merită nota maximă, iar Boris Cosovan, Andrei Dumitrașco, Mihail Povarjuc din brigada nr. 1, Albert Jușcă, Leonid Lupuleac, Mihail și Grigore Oprea, ca și mulți alții, au obținut calificativul de fruntași.

Alexandru VERSTIUC,
corespondent netitular.
Raionul Edineț.

Unitățile comerciale de la sate: criza se agravează

Odată cu liberalizarea prețurilor organizațiile și întreprinderile Uniunii Asociațiilor de Consum din republică, din componența cărora fac parte și unitățile comerciale de la sate, s-au pomenit în mrejele unei crize financiare. Vorba e că lumea nu mai cumpără ca altă dată mărfurile, costul cărora s-a mărit nemijlocit. De aici și circulația lor redusă.

De aceea sarcina primordială a lucrătorilor ramurii este de a ieși cît mai curînd din impas. Anume cu acest scop la Chișinău a avut loc o întrunire a vicepreședinților asociațiilor raionale de consum, responsabili de comerț, precum și a președinților asociațiilor sătești de consum. În fața celor prezenți au luat cuvîntul Pavel Gh. Dubalari, președintele conducerii Uniunii Asociațiilor de Consum din Moldova, alți conducători ai acestei organizații.

Conform opiniei participanților la întrunire s-a găsit soluția multor probleme stringente. Dar viața continuă. Și fiece zi vine cu noi surprize.

S. CONDREA.

Reacții la evenimentele din Transnistria

BUCUREȘTI, 10. (Moldova-pres). Parlamentul României, Președintele și Ministerul Afacerilor Externe ale țării trebuie să-și expună neîntîrziat și fără echivoc poziția față de evenimentele tragice care au loc în Republica Moldova — a declarat, luni, deputatul Dumitru Tezcă în cadrul ședinței Camerei inferioare a Parlamentului român.

Exprimînd opinia membrilor Consiliului Național al Unității, el a propus organului legislativ suprem al țării să invite la București o delegație de deputați din Moldova, pentru ca aceasta să expună în fața parlamentarilor români atît situația din republică, cît și modalitățile de a-i acorda un ajutor concret din partea României, astfel încît să se lase fără prejudicii din acest război nedeclarat.

Apeluri similare către Președintele, Guvernul și Parlamentul României au făcut mai multe partide politice din țară.

Năstase la Moscova

Reprezentantul M.A.E. a anunțat miercuri, în cursul conferinței de presă săptămînale, că șeful diplomației române, domnul Adrian Năstase, va efectua o vizită oficială în Federația Rusă la invitația omologului său Kozîrev, începînd cu data de 13 martie. «Nu s-a precizat dacă între problemele aflate pe agenda convorbirilor dintre cei doi miniștri de externe se vor afla criza din Transnistria, tezaurul României aflat la Moscova din perioada primului război mondial.

(Rompres—Moldova-pres)

Misiunea C.S.C.E. la Președintele Parlamentului Moldovei

În dimineața zilei de joi, 12 martie, dl Alexandru Mosanu, Președintele Parlamentului Republicii Moldova, s-a întîlnit cu o misiune a C.S.C.E. în frunte cu dl Jan Lundvik. Misiunea a sosit în vizită de lucru în Moldova la indicația conducerii C.S.C.E. Experții internaționali, care se vor afla în republica noastră pînă la 14 martie, urmează să se documenteze la fața locului asupra conflictului armat din stînga Nistrului și să stabilească mărimea unui eventual ajutor al statelor Comunității Europene pentru Moldova în vederea apărării independenței ei.

* * *

În aceeași zi membrii misiunii C.S.C.E. s-au întîlnit cu președinții comisiilor permanente ale Parlamentului. În cadrul dialogului, conducătorul misiunii, Jan Lundvik, reprezentant al Ministerului de Externe al Suediei, și colegii lui au menționat că în legătură cu admiterea Moldovei în calitate de membru cu drepturi depline în C.S.C.E., conducerea acestui forum internațional trebuie să dispună de informații amănunțite despre evenimentele ce au loc în Republica Moldova, precum și despre activitatea organelor puterii de stat.

Moldova-pres.

Delegație din Turcia

Luni, 16 martie, sosește la Chișinău o delegație din Turcia, compusă din oameni de afaceri, politicieni și literați, între care și Irvan Unver Nassratioglu, traducător și editor al operei lui Eminescu în Anatolia.

Eminentul literat se va întîlni cu scriitori și editori din Republica Moldova, în vederea continuării și intensificării colaboratorilor literare bilaterale.

(Moldova-pres.

FĂRĂDELEGILE SEPARATIȘTILOR

«Pînă la o nouă dispoziție...»

TIRASPOL. (De la corespondentul nostru). Măsurile întreprinse de președintele Băncii Naționale a Republicii Moldova, dl Talmaci, pentru a curma încălcările legii cu privire la Banca Națională de Stat a Moldovei de către subdiviziunile situate în partea stîngă a Nistrului, i-a pus pe gînduri pe liderii republicii transnistrene autoproclamate. După mai multe zile de meditații asupra acestei situații ei au ajuns la tradiționala concluzie pripită — amenințarea, ordonînd tuturor băncilor de pe malul sting să întrerupă orice operații cu Chișinăul, să procedeze neîntîrziat la relații autonome cu toate statele C.S.I. Întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor li s-a interzis expedierea producției în Republica Moldova, în caz dacă aceasta n-a fost plătită în prealabil. În caz contrar se vor crea comisii, ce vor stopa marfa cu remarca: «Pînă la o nouă dispoziție...». Între timp conducătorii economici au nevoie de soluții operative, logice și legitime. O parte dintre ei își caută de treabă și deschid conturi în Banca Națională din Chișinău, iar Grigore Maracuța, președintele parlamentului autoproclamat, a mobilizat toate forțele paramilitare să controleze transportul ce ține calea spre Chișinău, ca nu cumva să fie expediată producție din Transnistria.

(Prin telefon).

Primii refugiați din stînga Nistrului

În satul Slobozia Dușca din raionul Criuleni au sosit primii refugiați moldoveni din stînga Nistrului. În acea zi bandiții lui Smirnov aveau ordin să aresteze familiile a trei lucrători de poliție din satul Coșnița, raionul Dubăsari. Un polițist a fost arestat și dus într-o direcție necunoscută, iar alți doi, împreună cu soțiile, au reușit să se salveze, trecînd cu barca pe malul drept al Nistrului. Împreună cu ei au mai trecut trei mame cu copii, care au cerut azil la primarul satului Slobozia Dușca, dna Podgurschi. Soțiile polițiștilor s-au întors a doua zi la Coșnița, pentru a-și lua copiii, care se aflau la grădiniță. Ele au mărturisit că gardiștii, sosiți la bordul unei mașini blindate, au dat busna în acea zi la grădiniță, speriind de moarte atît educatoarele, cît și copiii.

Prezentarea scrisorilor de acreditare

Vineri, 13 martie a. c., Președintele Republicii Moldova, dl Mircea Snegur, a primit scrisorile de acreditare ale dlui Howard Steers, însărcinatul cu afaceri al S.U.A., conducătorul Misiunii diplomatice americane în Republica Moldova.

La ceremonie au fost prezenți dl Nicolae Țîu, ministrul afacerilor externe al Republicii Moldova, reprezentanți ai M.A.E. al Moldovei, membrii delegației americane care îl însoțesc pe dl Steers la Chișinău.

ȘTIRI EXTERNE

CINE VA DEVENI PREȘEDINTE

Alegerile inițiale din S.U.A. au desemnat doi concurenți la președinția țării. Viitorului Președinte al Statelor Unite ale Americii îi zice George Bush ori Bill Clinton.

PORTRETE VOR AJUNGE TUTUROR

Prezidiul Sovietului Suprem al Turkmenistanului a adoptat o hotărîre surprinzătoare — «Cu privire la fabricarea și folosirea portretelor Președintelui Turkmenistanului».

COMANDA: EVACUAREA!

Șeful Grupului de Trupe Nord-Vest i-a comunicat recent președintelui parlamentului leton că evacuarea trupelor foste armate roșii de pe teritoriul Letoniei va începe în ziua de 19 martie.

PROROCIREA SE ADEVEREȘTE

Emițînd ultima sa hotărîre, consiliul militar al Gruziei și-a declarat autolichidarea și crearea Consiliului de Stat ca organ provizoriu suprem al puterii din țară. Președinte al Consiliului de Stat a fost numit Eduard Șevardnadze, vicepreședinte Dj. Ioseliani. Din componența Consiliului de stat fac parte E. Șevardnadze, Dj. Ioseliani, T. Kitovani, T. Sigua. În felul acesta s-a împlinit avertismentul lansat mult înainte de către Zviad Gamsahurdia.

DECLARAȚIA LUI LEONID KRAVCIUK

VARȘOVIA. Președintele ucrainean, Leonid Kravciuk, într-un interviu publicat în cotidianul polonez «Rzeczpospolita», a salutat «apropierea survenită între Kiev și Bonn», dar a subliniat că revenirea în Ucraina a nemților deportați de Stalin nu trebuie privită ca o «răsplată» pentru sprijinul acordat țării sale de Germania în cadrul C.E.E., relatează France Presse. Kravciuk a afirmat apoi că, reveniți în Ucraina, ei vor putea forma o unitate autonomă.

Ziarul și cititorul: contacte directe

Ce ne doare, ce ne frămîntă

Cît își vor mai bate joc?

Rugăm să ne ajutați. În 1949 la noi în sat s-a format colhozul «25 de ani ai Moldovei». Atunci am dat 16 perechi de cai, cîte o găină-două și am format o fermă de găini. S-a adunat de la oameni viței, vaci, am ridicat grajduri, aveam stîubeie. Am avut livadă, vie.

În 1953 însă raionul ne-a comasat cu satul Dărcăuți, deși nimeni dintre mălcăuțeni nu și-a dat consimțămîntul. Vasăzică ne-au unit cu forța. De atunci în Dărcăuți s-a construit mult, iar la noi tot au stricat, au dus totul la Dărcăuți. De aceea vrem să ne separăm. Din 1990 tot facem documentele și iată în 1991 au fost reprezentanți de la Chișinău și ne-au împărțit pămîntul. Dar ne pune bețe în roate domnul Lupușor Vasile G., președintele comitetului executiv raional Soroca, și actualul colhozului «Pentru pace», care se află în Dărcăuți.

De cîte ori veneam la domnul Lupușor, ne batjocorea și ne alunga. Chiar și ultima dată, la 28 februarie a. c., întrînd la dl Lupușor a treisprezecea oară, ne-a spus că vom mai umbla așa încă un an și tot fără efect. Ne punem întrebarea: oare chiar să nu avem dreptate, oare chiar nu vom fi înțeleși de nimeni? Ne-am săturat să muncim degeaba, să creștem pîine pentru leneși.

Rugăm deci să ne ajutați!

137 semnături ale locuitorilor s. Mălcăuți, raionul Soroca.

Al rușilor, al ucrainenilor, al cazacilor... al cui mai e pămîntul nostru?

Radiodifuziunea locală din Tiraspol trimbițează mereu, precum că Transnistria ba aparține Rusiei, ba Ucrainei, iar în ultimul timp, chiar și cazacilor. Dacă e așa, e firesc să ne întrebăm: de ce atunci separatiștii au numit republica fantomă — moldovenească? Cunoaște oare istoria o batjocură mai mare? Pe pămînt moldovenesc impostorii ne creează o republică moldovenească și o «apără» cu ajutorul mercenarilor cazaci de... moldoveni.

T. ARAP.

Or. Tiraspol.

Să știe și feciorul meu

Vă scrie un moldovean, care, din păcate, nu-și cunoaște limba. Bunelul meu s-a mutat cu traiul din Ananiev în Belarusi încă pînă la revoluție. Nu l-am cunoscut, a fost reprimat în anul 1937 și a decedat în 1957, cînd abia mă născusem. Acum nu mai am relații cu rudele bunelului. După cîte știu, le avem și la Tiraspol. Unica punte de legătură cu Moldova este digestul «Moldova Suverană». Aș vrea foarte mult ca feciorul meu să cunoască limba strămoșilor. Îi ajut să studieze grafia latină. Să nu uite niciodată că «de la Rîm ne tragem...».

Dar mă întristează mult evenimentele ce se produc în Transnistria, îndeosebi după ce am citit articolul «Transnistria — zonă de foc». În aceste zile sînt alături de voi, moldoveni. Dreptatea va triumfa!

Vladimir IOVIȚA,
orașul Mensk.

«De ce am părăsit Tighina»

Zilele acestea am fost nevoit să părăsesc orașul Tighina, unde am locuit și am muncit 10 ani. Și să știți, că sînt cauze pentru aceasta.

Numai înjosirea, pe care o simt aici cei ce se numesc români, ar fi de ajuns. Eu însă am fost bătut, lovit cu cuțitul. Și pentru ce? Fiindcă m-am numit român, că am devenit membru al Frontului Popular din Moldova. Întotdeauna am fost așa cum sînt acum. Revolta contra nedreptăților, contra înjosirii noastre, a moldovenilor, a existat și pînă la evenimentele istorice din august. Acum ea, pur și simplu, este legală, vădită, necesară și inevitabilă. Nu o dată am fost loviți cu bastoanele, cînd încercam să afirmăm cu glas tare: «Noi sîntem acasă!». Unica școală română din oraș este supusă atacurilor. Numai datorită cenaclului «Vatra» există cîteva grupe românești la grădinițele de copii.

De cîteva ori ne-am adresat domnului Președinte M. Snegur după ajutor, însă deocamdată situația în oraș rămîne neschimbată și ajutor nu avem.

...Îmi pare rău că sînt nevoit să părăsesc orașul, unde mi-am făcut studiile, unde mi-am petrecut tinerețea, unde am o mulțime de prieteni. Dar am plecat. Și vor pleca și alții, sînt convins.

M. BUZA,
fost locuitor al orașului Tighina.